

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

Wijziging van de Tijdelijke wet Groningen en de Mijnbouwwet in verband met de uitvoering van diverse maatregelen uit de kabinetsreactie op het rapport van de parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen.

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Ten aanzien van de generatielange aanpak en de Staat van Groningen: De belanghebbenden zijn inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties, volksvertegenwoordigers, bestuurders en andere partijen in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo in Noord-Drenthe (hierna: het gaswinningsgebied). Het wetsvoorstel vormt voor de mensen in het gaswinningsgebied de waarborg dat het kabinet en komende kabinetten de verbeteraanpak die in Nij Begun is beschreven uitvoeren, hier middelen voor vrijmaken, en hier politiek verantwoording over afleggen.

Ten aanzien van daadwerkelijk herstel zonder onderzoek naar de schadeoorzaak: Direct belanghebbenden zijn aanvragers die te maken hebben met schade aan hun gebouwen in het gebied waar het Instituut Mijnbouwschade Groningen schade afhandelt (hierna: effectgebied). Voor hen wordt de schadeafhandeling milder, makkelijk en menselijker. Ook het Instituut Mijnbouwschade Groningen (hierna: IMG) is belanghebbende omdat het IMG de schadeafhandeling uitvoert.

Ten aanzien van introduceren collegiaal bestuur SodM: Het SodM is direct belanghebbende bij dit wetsvoorstel.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Ten aanzien van de Staat van Groningen en de generatielange aanpak: Op dit moment worden de resultaten en effecten van het beleid en de uitvoering door verschillende partijen in beeld gebracht. Het gaat bijvoorbeeld om de volgende partijen en monitors: het IMG maakt een dashboard over de voortgang van de schadeafhandeling, de Nationaal Coördinator Groningen (hierna: NCG) stelt maandrapportages op over de voortgang van de versterking, het Sociaal Planbureau Groningen brengt jaarlijks een Monitor Brede Welvaart uit. In de Staat van Groningen worden de bestaande data, bronnen en onderzoek gebundeld en aangevuld met onderzoek dat momenteel nog ontbreekt. Dat gebeurt in opdracht van de minister door een onafhankelijke partij of consortium. Het Kennisplatform Kansrijk & Leefbaar Groningen van de Rijksuniversiteit Groningen heeft advies uitgebracht ten behoeve van de vormgeving en inhoudelijke invulling van de Staat van Groningen. Dit advies zal worden betrokken bij de uitwerking van de Staat van Groningen.

Ten aanzien van daadwerkelijk herstel zonder onderzoek naar de schadeoorzaak: Dit zijn de mensen in het effectgebied die te maken hebben met schade, evenals het IMG, de regionale bestuurders en de maatschappelijke organisaties, het ministerie van EZK en kennisinstellingen die zich bezighouden met onderzoek naar schade en schadeherstel.

Ten aanzien van introduceren collegiaal bestuur SodM: SodM als rijksinspectie beschikt over de benodigde kennis over de inrichting van hun organisatie. Daarnaast beschikken over de benodigde kennis het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat waaronder SodM ressorteert (in het bijzonder de Directie Eigenaarsadvisering) en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in verband met conceptwetsvoorstel Kaderwet op de rijksinspecties dat eveneens relevant is voor de introductie van collegiaal bestuur bij SodM.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Algemeen: Bij het opstellen van de ontwerp tekst is er ruimte genomen om af te stemmen met de verschillende belanghebbenden, zowel in de fase van het ontwerpen van het beleidsvoornemen als later bij het opstellen van de (wet)teksten. Van 17 juni 2024 t/m 10 september 2024 vindt de internetconsultatie plaats. De voor de consultatie relevante stukken zullen gepubliceerd worden op www.internetconsultatie.nl/wetsvoorstelpega. Eenieder heeft via internetconsultatie de gelegenheid om op de consultatieversie van het wetsvoorstel te reageren. Op basis van de reacties die binnenkomen, zal dit wetsvoorstel mogelijk worden aangepast.

Ten aanzien van de Staat van Groningen en de generatielange aanpak: Bij de voorbereiding en uitwerking van dit wetsvoorstel zijn de gemeenteraden in de provincie Groningen, de gemeenteraden van de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo, de Provinciale Staten van de provincie Groningen, het Groninger Gasberaad en de Groninger Bodem Beweging, IMG, NCG, ACVG en SodM geconsulteerd. In aanloop naar de internetconsultatie is tussen 25 april en 24 mei 2024 een extra mogelijkheid geboden voor voornoemde partijen om input en suggesties ten behoeve van het wetsvoorstel te delen, op basis van een hoofdlijnennotitie.

Ten aanzien van daadwerkelijk herstel zonder onderzoek naar de schadeoorzaak: Bij het ontwerpen en opstellen van de teksten is afstemming gezocht met het IMG, de regionale overheden en de bovengenoemde maatschappelijke organisaties in Groningen.

Ten aanzien van introductie collegiaal bestuur SodM: Er is afstemming geweest met SodM. Daarnaast heeft overleg met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties plaatsgevonden.

1. Wat is het probleem?

Hulpvragen

a) Wat is het probleem?

Ten aanzien van de generatielange aanpak en de Staat van Groningen: De parlementaire enquêtecommissie stelde in haar rapport Groningers boven Gas in 2023 dat Nederland een ereschuld heeft opgebouwd aan de mensen in Groningen en Noord-Drenthe en dat het kabinet deze ereschuld moet inlossen. Volgens de parlementaire enquêtecommissie staat de compensatie die het gaswinningsgebied in de loop der jaren heeft ontvangen in geen verhouding tot de totale gasbaten waar Nederland als geheel van heeft geprofiteerd. De ernst van de problemen in het aardbevingsgebied is de afgelopen decennia structureel onderschat. De parlementaire enquêtecommissie heeft daarbij ook gewezen op het belang van het nakomen van de 'morele verplichting' om de schade en pijn die aan de regio is toegebracht weg te nemen, en daar extra capaciteit en financiële middelen voor vrij te maken. Eerdere steun- en compensatieprogramma's hebben onvoldoende het verschil kunnen maken. Het inlossen van de ereschuld aan de regio en zijn bewoners vraagt volgens de parlementaire enquêtecommissie om een langetermijnaanpak met generatielange investeringen. De inwoners van Groningen en Noord-Drenthe, de lokale en Intern gebruik regionale overheden en maatschappelijke organisaties moeten erop kunnen rekenen dat ook toekomstige kabinetten zich, lang nadat de gaswinning definitief is beëindigd, blijven inzetten voor het inlossen van deze ereschuld. Met Nij Begun¹ heeft het kabinet vijftig concrete maatregelen aangekondigd om hieraan te werken. Het gaat daarbij niet alleen om herstel van de veiligheid van gebouwen, maar ook om herstel van de negatieve sociale gevolgen van de gaswinning, om investeringen in leefbaarheid, kansengelijkheid en duurzame groei en daarmee, uiteindelijk, om herstel van vertrouwen.

Momenteel ontbreekt een instrument waarmee het kabinet verantwoording aflegt over de voortgang en de uitvoering van de generatielange aanpak die het kabinet heeft toegezegd in Nij Begun. Het ontbreken van zo'n monitoringsinstrument beperkt de informatiepositie van bewoners, volksvertegenwoordigers en andere betrokkenen. De parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen (hierna: de parlementaire enquêtecommissie) concludeerde dan ook dat niemand de voorbije decennia het volledige overzicht had. Iedereen zag maar een aantal stukjes van de puzzel. Dat maakte ook de uitvoering van de controlerende taak van de Tweede Kamer ingewikkeld.² Bovendien maakt de tijdige signalering van knelpunten en bijsturing van beleid ingewikkeld, en daarmee, uiteindelijk, een succesvolle aanpak.

Ten aanzien van daadwerkelijk herstel zonder onderzoek naar de schadeoorzaak: De koppeling van de taak van het IMG aan specifieke bepalingen in het Burgerlijk Wetboek beperkt de ruimte voor het IMG om op ruimhartige wijze schade af te handelen. Procedures waren belastend voor bewoners, mede in verband met het moeten doorgronden van omvangrijke schaderapporten en lang lopende discussies daarover met het IMG. Met deze voorgestelde wetswijziging krijgt het IMG meer ruimte, om schade die naar zijn aard mijnbouwschade is te herstellen zonder nader onderzoek naar de schadeoorzaak. Hiermee wordt een belangrijke bron van discussie en frustratie in de schadeafhandeling voor bewoners weggenomen en het daadwerkelijk herstel van het gaswinningsgebied bevorderd.

Ten aanzien van introduceren collegiaal bestuur: In de huidige situatie is de aansturing afhankelijk van één persoon. Dit kan een kwetsbaarheid opleveren ten aanzien van eventuele beïnvloeding, maakt het geven van tegenspraak mogelijk moeilijker en kan er tevens voor zorgen dat de koers van de toezichthouder te zeer afhankelijk wordt van die persoon. Daarnaast kan beoordeling van de bestuurder enkel door de Secretaris-Generaal een onafhankelijke en transparante beoordelingswijze moeilijker maken.

¹ Kamerstukken II 2022/23, 35 561, nr. 17

² Kamerstukken II 2022/23, 35 561, nr. 20, p. 104

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Ten aanzien van de Staat van Groningen en de generatielange aanpak: Volgens de parlementaire enquêtecommissie staat de compensatie die het gaswinningsgebied in de loop der jaren heeft ontvangen in geen verhouding tot de totale gasbaten waar Nederland als geheel van heeft geprofiteerd. Eerdere steun- en compensatieprogramma's, bestuurlijke afspraken, bijdragen uit Europese fondsen en het bestuurlijk overleg hierover, hebben onvoldoende het verschil kunnen maken.³Binnen het kabinet bestaat geen coördinerende rol of taak die een bewindspersoon aanspreekbaar maakt op (de monitoring van) het geheel van maatregelen ten aanzien van het gaswinningsgebied, en de onderlinge samenhang. Dit zorgt voor een versnipperde informatievoorziening over de resultaten en effecten van het beleid.

Ten aanzien van daadwerkelijk herstel zonder onderzoek naar de schadeoorzaak: De TwG geeft het IMG de taak om bij de schadeafhandeling specifieke bepalingen van het Burgerlijk Wetboek toe te passen. Uit onder meer de evaluatie van deze wet en het parlementaire enquêterapport 'Groningers boven gas' is gebleken dat dit deze strikte taakomschrijving een ruimhartige schadeafhandeling in de weg kan staan.

Ten aanzien van introduceren collegiaal bestuur: De Mijnbouwwet is momenteel zo ingericht dat de inspecteur-generaal der mijnen de enige bestuurder van SodM is. Voor de beoordeling van het bestuur zijn evenmin specifieke regels opgenomen.

c) Wat is de omvang van het probleem?

De parlementaire enquêtecommissie heeft de ernst van het probleem onderstreept door te concluderen dat de belangen van de inwoners van het gaswinningsgebied structureel zijn genegeerd bij de aardgaswinning in Groningen.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Ten aanzien van de staat van Groningen en de generatielange aanpak: In de Tijdelijke Wet Groningen is opgenomen dat de minister elke twee jaar een evaluatie laat doen naar de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk en de noodzaak van het voortduren van de maatregelen waarin de wet voorziet. Het IMG en de NCG monitoren de resultaten van de uitvoering van de schadeafhandeling en versterking afzonderlijk van elkaar en publiceren hierover in hun jaarverslagen en op hun websites. Afzonderlijke regelingen en instrumenten worden apart geëvalueerd. Het beleid is tevens geëvalueerd door de parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen. Uit deze enquête bleek dat de monitoring en kennisopbouw in het verleden te versnipperd waren. Met de introductie van de Staat van Groningen wordt mede invulling gegeven aan de aanbeveling van de parlementaire enquêtecommissie om de informatievoorziening significant te verbeteren. Tevens bestaat er momenteel geen generatielange aanpak om de ereschuld aan de regio in te lossen. De bestaande programma's en akkoorden hebben een beperkte omvang en looptijd.

Ten aanzien van daadwerkelijk herstel zonder onderzoek naar de schadeoorzaak: De TwG geeft het IMG de taak om bij de schadeafhandeling specifieke bepalingen van het Burgerlijk Wetboek toe te passen. Gebleken uit onder meer de evaluatie van deze wet⁴ en het parlementaire enquêterapport 'Groningers boven gas' is dat deze strikte taakomschrijving een ruimhartige schadeafhandeling in de weg kan staan.

Ten aanzien van de introductie van een collegiaal bestuur bij SodM: SodM heeft momenteel op grond van de Mijnbouwwet een bestuur bestaande uit enkel één inspecteur-generaal der

³ Kamerstukken II 2022/23, 35 561, nrs. 5 t/m 11, p. 75

⁴ [Evaluatie Tijdelijke wet Groningen | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

mijnen. Het rapport van de parlementaire enquêtecommissie heeft de kwetsbaarheden van deze constructie benoemd.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

In de huidige situatie ontbreken (toekomstbestendige) wettelijke grondslagen om bovengenoemde problemen aan te pakken. Ingrijpen door de overheid is gerechtvaardigd, omdat de overheid daarmee bijdraagt aan herstel van vertrouwen van burgers in Groningen en Noord-Drenthe. Daarnaast is wetgeving voor een aantal onderdelen noodzakelijk om uitvoering te kunnen geven aan Nij begun.

2. Wat is het beoogde doel?

Hulpvragen

a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Ten aanzien van de Staat van Groningen en de generatielange aanpak: Het wetsvoorstel borgt dat het kabinet de verbeteraanpak die in Nij Begun is beschreven daadwerkelijk uitvoert en hier politiek verantwoording over aflegt. Het wetsvoorstel heeft verder tot doel om de informatievoorziening van bewoners, bestuurders, volksvertegenwoordigers en andere betrokkenen te verbeteren en tijdige signalering van knelpunten te faciliteren.

Ten aanzien van daadwerkelijk herstel zonder onderzoek naar de schadeoorzaak: Het – in lijn met de kabinetsreactie op het rapport van de parlementaire enquête - bieden van adequate en meer ruimhartige afhandeling van schade door het IMG aan bewoners in het effectgebied.

Ten aanzien van introductie collegiaal bestuur SodM: Het verbeteren van de autonomie van SodM en het beter inrichten van het bestuur via introductie collegiaal bestuur en daarnaast het faciliteren van een meer onafhankelijke beoordeling van het bestuur door middel van het instellen van de commissie van advies.

b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

-SDG 3: Goede gezondheid en welzijn.
-SDG 10.1: Sociale samenhang en ongelijkheid
-SDG 16: Vrede, justitie en sterke publieke diensten.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Hulpvragen

a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Ten aanzien van de Staat van Groningen en de generatielange aanpak: Uit het parlementaire enquêterapport 'Groningers boven Gas' volgt dat de Staat van Groningen een instrument kan zijn waarmee de Tweede Kamer en mensen in het gaswinningsgebied worden geïnformeerd over de voortgang van de verschillende maatregelen die door het kabinet zijn genomen om op het gebied van schadeherstel, versterking, verduurzaming door isolatie en het realiseren van sociaal en economisch perspectief. Uit het enquêterapport volgt ook dat een generatielange aanpak nodig is om de ereschuld die het kabinet aan de regio heeft in te kunnen lossen.

Ten aanzien van daadwerkelijk herstel zonder onderzoek naar de schadeoorzaak: De evaluatie van de Tijdelijke wet Groningen en het parlementaire enquêterapport 'Groningers boven gas', waaruit volgt dat de koppeling van de afhandeling van gaswinningschade aan specifieke bepalingen in het BW een goede schadeafhandeling voor bewoners in de weg kan staan. Een wijziging van de wettelijke grondslag waarop het IMG-schades af mag handelen kan dit oplossen. Daarbij zorgt de koppeling aan daadwerkelijk herstel van de schade voor het verminderen van de verschillen in het gaswinningsgebied omdat het eindresultaat voor alle aanvragers een herstelde woning zal zijn.

Ten aanzien van introductie collegiaal bestuur SodM: Uit het parlementaire enquêterapport 'Groningers boven gas' komt naar voren dat in de huidige situatie het toezicht afhankelijk is van één persoon. Introductie van een collegiaal bestuur en een commissie van advies die kan adviseren over de beoordeling van het bestuur versterken de onafhankelijke taakuitvoering en autonomie van SodM en borgen van een breder gedragen besluitvorming binnen het bestuur.

b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Het wettelijk verankeren van bovengenoemde zaken in de Tijdelijke wet Groningen en de Mijnbouwwet is de meest kansrijke optie. Wetgeving is het geëigende instrument om een dergelijke kabinetsperiode-overstijgende inzet vast te leggen. In het verleden is gebleken dat andere instrumenten dan wetgeving, zoals bestuursakkoorden tussen het Rijk en de regionale overheden, onvoldoende resultaat opleverden. Het betrof steeds een onderdeel van een totaalpakket en de financiering beperkte zich tot enkele jaren, of was gericht op specifieke projecten of doelgroepen. De bevindingen van de parlementaire enquêtecommissie laten zien dat deze akkoorden weliswaar een bijdrage leverden aan verbeteringen op deelaspecten, maar in hun totaliteit qua ambitieniveau, doorlooptijd en afrekenbaarheid onvoldoende waren om de ereschuld aan de regio in te kunnen lossen. Er is daarom een aanpak nodig die verder reikt dan een bestuursakkoord kan.

Ten aanzien van het introduceren van daadwerkelijk herstel zonder onderzoek naar de schadeoorzaak is een wetswijziging noodzakelijk omdat de taak van het IMG die op wetsniveau is vastgelegd hiertoe verruimd dient te worden.

c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

Ten aanzien van de Staat van Groningen en de generatielange aanpak: De beleidstheorie is dat de resultaten en effecten van het beleid verbeteren als de monitoring goed geregeld is.

Ten aanzien van daadwerkelijk herstel zonder onderzoek naar de schadeoorzaak: De beleidstheorie is dat meer handelingsruimte voor het IMG bijdraagt aan een goede schadeafhandeling die beter aansluit op de situatie van gedupeerden.

Ten aanzien van de introductie van collegiaal bestuur bij SodM: De beleidstheorie is dat een collegiaal bestuur bijdraagt aan een evenwichtige koers door een breder gedragen besluitvorming die ook minder kwetsbaar is voor beïnvloeding van buitenaf. Advisering bij de beoordeling van de bestuursleden zorgt voor meer onafhankelijke beoordeling.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Hulpvragen

a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

Ten aanzien van de Staat van Groningen en de generatielange aanpak: Een beoogd effect van de wettelijke verankering van de Staat van Groningen is dat de navolgbaarheid van het beleid toeneemt, omdat in de toekomst de resultaten en effecten van de wettelijke taken ten aanzien van de schadeafhandeling, versterking en het inlossen van de ereschuld in samenhang worden geëvalueerd. Met de wettelijke verankering van de Staat van Groningen verbetert tevens de informatievoorziening over het gevoerde beleid en daarmee ook de informatiepositie van de Eerste en Tweede Kamer en andere partijen die betrokken zijn bij de (uitvoering van) het beleid. Dit zou moeten leiden tot betere sturingsinformatie waardoor eventuele bijstelling van het beleid sneller kan plaatsvinden.

Ten aanzien van daadwerkelijk herstel zonder onderzoek naar de schadeoorzaak: De verwachte gevolgen zijn dat het IMG de bevoegdheid gebruikt om tot een grensbedrag van € 60.000 (vast te stellen per ministeriële regeling) schade daadwerkelijk te herstellen zonder onderzoek naar de schadeoorzaak. Hiermee worden de verschillen tussen bewoners teruggedrongen omdat de huizen die het betreft, daadwerkelijk hersteld kunnen worden.

Ten aanzien van introductie collegiaal bestuur SodM: Door de introductie van een collegiaal bestuur wordt de onafhankelijke taakuitvoering en autonomie van SodM op tal van (deels nieuwe) (ondergrondse) activiteiten versterkt. Bij een collegiaal bestuur wordt een college gevormd dat bestaat uit meerdere personen, waardoor een kwetsbaarheid voor eventuele beïnvloeding van buitenaf vermindert. Tegelijkertijd wordt geborgd dat de koers van de toezichthouder niet louter afhankelijk wordt gemaakt van één persoon. Bij het voorgesteld collegiaal bestuur is geen sprake van een hiërarchische verhouding tussen de leden en de voorzitter. Er is een collectieve verantwoordelijkheid voor het geheel, waarbij alle leden een gelijkwaardige rol hebben in het totale besluitvormingsproces. Daarnaast wordt beoogd de onafhankelijke beoordeling van het bestuur te faciliteren door de introductie van een commissie van advies.

b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Parallel aan de internetconsultatie van dit wetsvoorstel zullen regeldruk- en uitvoeringstoetsen of adviezen worden uitgevoerd door het IMG, de NCG, ACVG en het SodM.

Daarnaast zal het ATR een regeldruktoets uitvoeren. Daarnaast wordt een DPIA opgesteld en zal de Autoriteit Persoonsgegevens om advies worden gevraagd in verband met de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de Staat van Groningen.

5. Wat is de voorkeursoptie?

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

-Het wettelijk verankeren van de generatielange aanpak in het kader van de ereschuld en monitoring via Staat van Groningen in de TwG.
-Het wijzigen van de grondslag in de TwG waarop het IMG schades af kan handelen, inclusief de voorwaarde van daadwerkelijk herstel van de schade.
-Het introduceren van een collegiaal bestuur en commissie van advies bij SodM in de Mijnbouwwet.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

Ten aanzien van de Staat van Groningen:

Doeltreffendheid en doelmatigheid

Een mogelijk effect van de wettelijke verankering van de Staat van Groningen is dat de doelmatigheid van beleid toeneemt. Met de Staat van Groningen wordt immers op gestructureerde wijze gemonitord wat de resultaten en effecten van de wettelijke taken ten aanzien van de schadeafhandeling, versterking en het inlossen van de ereschuld zijn. Als de monitoring daartoe aanleiding geeft, kan het beleid tijdig worden bijgesteld.

Uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief doenvermogen, regeldruk en handhaving)

Ten aanzien van de Staat van Groningen: Bij de uitwerking van het wetsvoorstel zijn met betrekking tot de Staat van Groningen verschillende partijen betrokken. De Staat van Groningen wordt samengesteld door een externe partij. Deze partij zal zorgdragen voor de jaarlijkse samenstelling van de Staat van Groningen als onafhankelijk, wetenschappelijk rapport. Daarbij zal zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van reeds bestaande bronnen, monitors en onderzoeken die betrekking hebben op de provincie Groningen en Noord-Drenthe.

Voor het IMG en de NCG heeft dit wetsvoorstel implicaties als het gaat om monitoring. Het IMG en de NCG verzamelen en verwerken reeds data die relevant is voor de realisatie van hun opgaven: het gaat vaak om opbrengstindicatoren (output) en iets minder om data over uitkomsten (outcome) en ambities (impact) van beleid. In het kader van de monitoring voor de Staat van Groningen ligt het in de rede om ook te kijken naartoe een meer kwalitatieve component. Hoewel het consortium zorg zal dragen voor eventueel aanvullend onderzoek, kan dit voor IMG en NCG leiden tot het aanleveren van onderzoeksgegevens ten behoeve van externe analyse. Parallel aan de internetconsultatie van dit wetsvoorstel zal een uitvoeringstoets door het IMG en de NCG worden uitgevoerd.

De uitvoering van de zorgplicht met betrekking tot brede welvaart en verduurzaming is afhankelijk van de specifieke invulling hiervan (in beleidsmaatregelen) in het voorgeschreven uitvoeringsplan. Deze zorgplichten hebben mogelijk uitvoeringsconsequenties voor gemeenten in Groningen en Noord-Drenthe en de provincie Groningen, maar daarvan is op voorhand niet te bepalen welke dat zullen zijn. Bij de uitwerking van eventuele maatregelen zal het kabinet rekening houden met de uitvoeringsaspecten.

Ten aanzien van daadwerkelijk herstel zonder onderzoek naar de schadeoorzaak: Het wijzigen van de wettelijke bepaling inzake het schadeherstel is doeltreffend en doelmatig om de beschreven versoepeling van de schadeafhandeling mogelijk te maken. Met het IMG Intern gebruik is de uitwerking en uitvoerbaarheid van de nieuwe werkwijze voor de schadeafhandeling uitvoerig besproken; tevens voert het IMG tijdens de consultatieperiode een uitvoeringstoets uit over de onderhavige wetswijziging die deze versoepeling mogelijk maakt. De aanvrager die het aangaat heeft meer regie over de wijze waarop zijn schade wordt afgehandeld en naar verwachting met minder regedruk te maken. M.b.t. doenvermogen hoeven aanvragers die voor deze optie kiezen minder energie te steken in de schadeafhandeling en in het doorgronden van (technische) schaderapporten en voeren van discussies daarover. De impact wordt tevens zichtbaar in het verminderen van de verschillen in het gaswinningsgebied, aangezien alle gebouwen die het aangaat eenzelfde eindresultaat wordt geboden: een hersteld pand.

Ten aanzien de introductie van collegiaal bestuur bij SodM: De introductie van collegiaal bestuur bij SodM zal leiden tot een aanpassing in de organisatiestructuur en heeft enkel in die zin gevolgen voor de besluitvorming. Een collegiaal bestuur draagt bij aan een evenwichtige koers door een breder gedragen besluitvorming die ook minder kwetsbaar is voor beïnvloeding van buitenaf. Er is een collectieve verantwoordelijkheid voor het geheel, waarbij alle leden een gelijkwaardige rol hebben in het totale besluitvormingsproces. Daarnaast wordt beoogd de onafhankelijke beoordeling van het bestuur te faciliteren door de introductie van een commissie van advies.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Ten aanzien van de Staat van Groningen: de Staat van Groningen zal worden samengesteld door een externe partij. Deze moet nog worden geworven. De externe partij zal afhankelijk zijn van de (kwaliteit van de) aangeleverde data en onderzoeksgegevens door derden. Medewerking van andere partijen, ook wanneer zij hier niet wettelijk toe verplicht zijn, zoals bewoners, maatschappelijke partijen, bedrijven en anderen is nodig. Verder kan een risico zijn van jaarlijkse monitoring dat er jaarlijks discussie ontstaat over bijstelling van het beleid, terwijl sommige effecten een langere periode nodig hebben om zichtbaar te worden. Daarom zal in het uitvoeringsplan ook informatie worden opgenomen over de frequentie waarmee over specifieke indicatoren of aspecten van het beleid zal worden gerapporteerd. Het is niet wenselijk om jaarlijks discussie te voeren over het herzien van het beleid of het nemen van (aanvullende) maatregelen. De verbeteraanpak die met Nij Begun is ingezet moet voldoende tijd krijgen om zich te bewijzen.

Ten van aanzien van daadwerkelijk herstel zonder onderzoek naar de schadeoorzaak is op voorhand onzeker hoeveel bewoners voor deze optie zullen kiezen. Er blijven namelijk ook andere afhandelingsvormen bestaan, zoals een vaste vergoeding of een financiële vergoeding op maat mét onderzoek naar de schadeoorzaak.

d) Hoe ziet de voorgenoemen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

De Staat van Groningen biedt jaarlijks een overzicht aan de Staten-Generaal van de resultaten en de voortgang van het gevoerde beleid. Het monitoringsinstrument maakt inzichtelijk hoe het herstel van de gevolgen van de bodembeweging vordert en in hoeverre er sprake is van 'onwenselijke verschillen' in welvaart in vergelijking met andere delen van het land. Daarbij wordt ook inzicht geboden in de doeltreffendheid en de effecten van de TwG in de praktijk.

Aangezien de Staat van Groningen het gevoerde beleid jaarlijks monitort en evalueert, beoogt dit wetsvoorstel de evaluatiebepaling van de huidige TwG (artikel 20) te schrappen. Deze evaluatiebepaling schrijft namelijk voor dat de Staten-Generaal iedere twee jaar een verslag ontvangt over:

1. de doeltreffendheid en de effecten van de wet in de praktijk;
2. de noodzaak van het voortduren van de maatregelen waarin deze wet voorziet.

Dat de Staat van Groningen jaarlijks een overzicht biedt aan de Staten-Generaal van de resultaten en de voortgang van het gevoerde beleid, maakt deze evaluatiebepaling overbodig. Daarnaast bestaat er geen aanleiding meer om de noodzaak van het voortduren van de maatregelen waarin deze wet voorziet tweejaarlijks te evalueren. Dit wetsvoorstel legt immers juist vast dat de TwG geen tijdelijk karakter heeft.